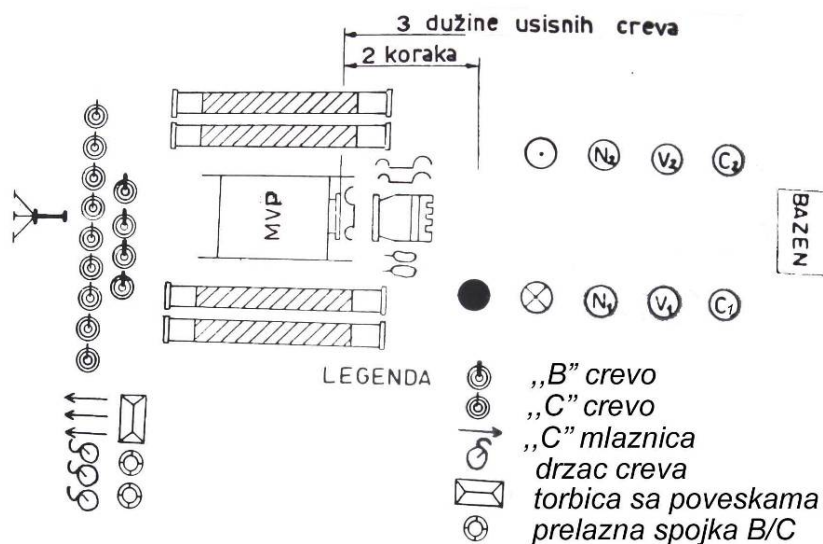


ОСНОВНА ШКОЛСКА ВЕЖБА СА ВАТРОГАСНОМ ПУМПОМ

Када је опрема за вежбу постављена на одређено место, командир послуге стаје два корака иза моторне пумпе (гледајући ка страни где се налазе млазнице), подиже леву руку у висини левог рамена и командује: **„ПОСЛУГА ЗБОР„**. На ову команду послуга се постројава у две врсте као на слици.



Након тога командир командује: **„ЕКИПА ОЗНАЧИ РАД„**, при чему сви учесници, један по један, дижу леву руку и исказују своје улоге у вежби. Када је послуга постројена, командир иступа четири корака, окреће се налево (у правцу извора воде), а затим командује: **„ПОЖАР КУЋА (левом руком показује правац), НАЛАЗИШТЕ ВОДЕ СА ДВА Б ЦРЕВА ДО РАЗДЕЛНИЦЕ ЗА НАВАЛУ ПРИПРЕМИ„**.



Командир после издате наредбе заједно са куриром одлази према нападу до места где треба да се постави разделница. Стану са десне стране „Б,, потисног вода, окренути према разделници, удаљени од ње 3-4 корака. Остали чланови послуге обављају полагање усисног вода.

Полагање усисног вода

После команде коју издаје командир, моториста издаје следећу команду: „**4 УСИСНА ЦРЕВА**“. На ову команду чланови послуге се опремају:

Моториста узима обе торбице са ужадима, ставља их под мишку леве руке, у леву руку узима 2 кључа за спојке, а у десну усисну корпу и одлази на место где треба усисну корпу прикључити на усисни вод.

Водна група узима оба усисна црева са десне стране МВП (гледано у правцу навале) и полаже их једно иза другог у продужетку усисног црева које лежи на супротној ивици са леве стране МВП. При преношењу В-1 и В-2 у свакој руци држе по једну спојку усисног црева. В-1 иде напред, В-2 иза њега и полажу црева према налазишту воде. Усисно црево ношено са леве стране полаже се прво.

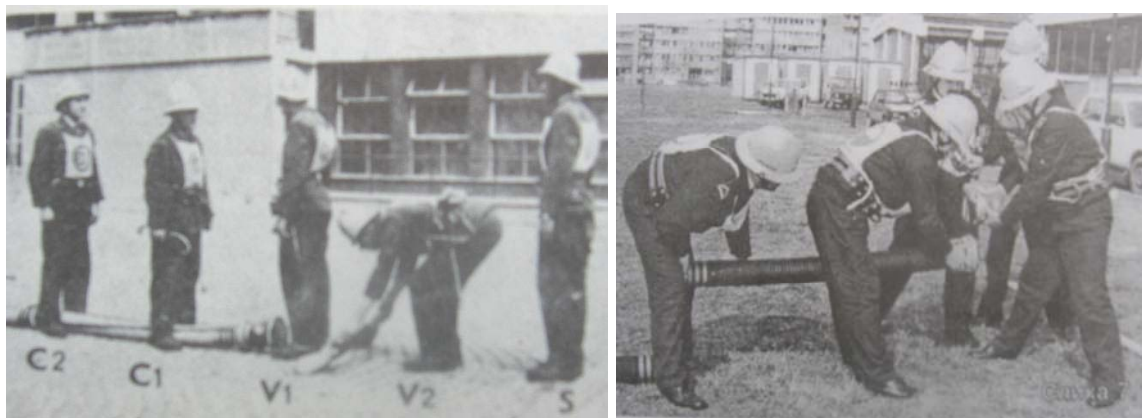


Цевна група диже само оно усисно црево које лежи са леве стране до МВП и полаже га у продужетку усисног црева које је остало на земљи у правцу навале. (Ц-1 и Ц-2 стоје један према другоме с`тим што је Ц-1 ближи изворишту воде а Ц-2 навали).

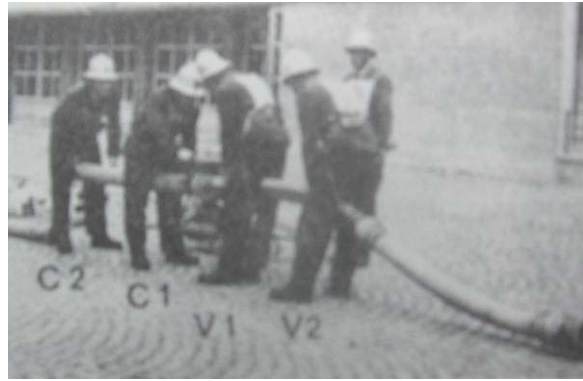
Спајање усисног вода

Спајање усисног вода изводе водна и цевна група почев од усисне корпе. Вођа група (В-1 и Ц-1) спајају усисна црева, а чланови (В-2 и Ц-2) их придржавају. Спајање се врши у висини колена обема рукама, а затезање спојки кључем у десној руци.

Прво се врши спајање усисне корпе са усисним цревом. В-1 преузима усисну корпу од мотористе (М). Истовремено, Ц-1 и Ц-2 прекораче усисно црево и подигну га толико високо да В-1 и Ц-1 могу са лакоћом извести спајање. Моториста предаје тада по 1 кључ за спојке В-1 и Ц-1, а кључеве задржавају за даље спајање усисних црева. У међувремену В-2 од мотористе узима оба ужета, поставља се иза В-1 и положи их једно са леве, а друго са десне стране усисне корпе за даље коришћење, и поставља се иза В-1.



Након полагања црева на земљу, В-1 и В-2 искорачују један корак у десно а Ц-1 и Ц-2 један корак у лево, са десне стране од усисних црева, гледано у правцу навале. Цевна група прави заокрет на лево и заједно са водном групом одлази до следећег споја усисних црева. В-1 и В-2 затим направе корак у лево преко усисног црева, а Ц-1 и Ц-2 праве такође заокрет преко усисног црева. Обе групе стоје раскорачене преко усисног црева окренуте једна према другој, подижу црева на погодну висину, а В-1 и Ц-1 их спајају и притежу кључевима.



За време спајања, моториста надзире рад чланова послуге. Ради постизања уједначености рада он командује: **„ДИЖИ - СПУШТАЈ,,** и то при подизању и спуштању усисних црева приликом спајања усисног вода. Те радње се понављају све док сва четири усисна црева на буду спојена.

Ако се један од спојева у току рада отвори, моториста командује: **„ПОНОВО СПАЈАЈ,,**. При понављању обе групе заузимају првобитни положај као код првог спајања.

Везивање усисног вода и вентила усисне корпе

Када је усисни вод спојен, В-1 предаје кључ за спојке члану цевне групе Ц-2, а на команду мотористе **„КОНОПЦЕ ПОСТАВИ,,**, Ц-1 подиже усисну корпу, В-2 подиже друго црево у средини, моториста (М) подиже слободну спојку усисног црева при чему Ц-1, Ц-2 и В-2 стоје на левој страни усисног вода гледајући у правцу МВП. Вођа водне групе В-1 узима са земље торбицу са ужетом, ставља карабин на алку усисне корпе, а затим прави омчу испод сваке спојке тако да усисни вод чини благо искривљену линију „S,, облика.



За време везивања усисног вода Ц-2 не обавља никакве радње, стојећи између Ц-1 и В-2.

Вођа цевне групе Ц-1 узима са земље другу торбицу са ужетом, ставља карабин ужета на карику повратног вентила на усисној корпи и развлачи слободни крај ужета до усисног отвора МВП. Ц-1 и Ц-2 кључеве за спојке носе за опасачем.

Преношење усисног вода до налазишта воде

Када су ужад постављена, моториста (М) командује „**УСИСНИ ВОД ДО ВОДЕ**„. На ову команду се усисни вод преноси до налазишта воде. Ц-1 држи усисну корпу, Ц-2 прву спојку, В-2 другу, В-1 трећу, а моториста (М) слободну спојку.



Када је усисни вод пренет до воде, моториста трећим кључем спаја усисни вод са усисним отвором на моторној пумпи. При томе му помаже В-2 који стоји ту непосредно, В-1 везује уже за везивање усисног вода за предњу десну страну носача пумпе. Уже се не сме поставити преко „Б,, потисног црева. Након тога моториста командује „**ГОТОВО**„.



Полагање „Б,, потисног вода

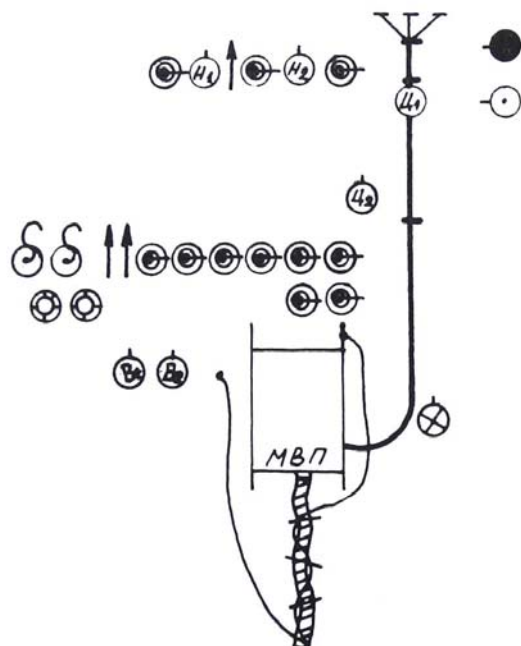
На команду командира „ЗА НАВАЛУ ПРИПРЕМИ,, , вођа и члан навалне групе (Н-1 и Н-2), узимају по један котур „Б,, црева и полажу „Б,, потисни вод од МВП до разделнице. Члан навалне групе одвезује носач са свог котура „Б,, , унутрашњу спојку прикључује на десни излазни отвор МВП, а спољну спојку предаје вођи навалне групе, који развија потисно црево у правцу пожара. При томе десном ногом стане или задржава црево које се развлачи и пази да „Б,, потисно црево не добије оштар лук или прелом код МВП.



Када је Н-1 развукао први котур, он полаже своје „Б,, потисно црево на земљу, одвезује носач и спаја котур на већ развучено црево. Члан навалне групе, који је у међувремену стигао, прихвата слободни крај другог „Б,, потисног црева и развија га у правцу пожара све док не буде равно положено.

Након тога се Н-1 и Н-2 враћају до пумпе и опремају се као прва навална група. Н-1 узима млазницу и држач црева који ставља за појас на опасач, затим у леву руку узима котур „Ц,, потисног црева, а у десну руку разделницу. Н-2 узима два „Ц,, црева, у сваку руку по један и стаје са десне стране Н-1.





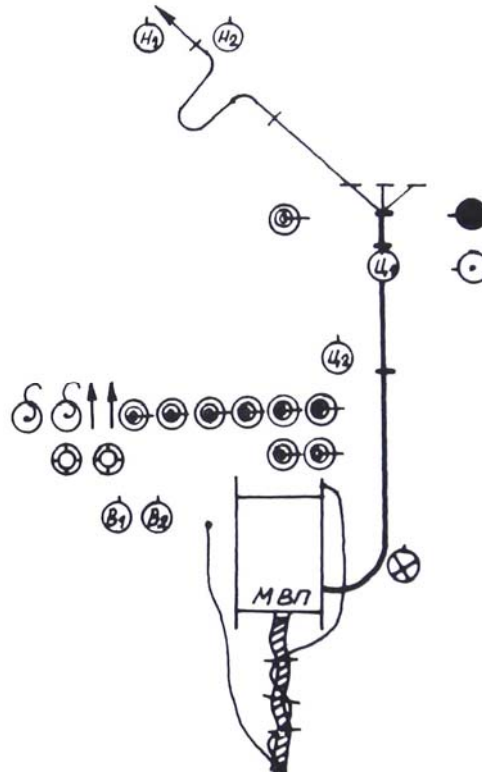
Тако опремљени, заједно одлазе до краја „Б,, потисног вода. Члан навалне групе оставља оба „Ц,, црева поред себе на земљу, затим прикључује „Б,, потисни вод са разделницом, а након тога одлази на своје место и чека следећу команду.

Полагање првог млаза за гашење

Кад је уисни вод спојен, а „Б,, потисни вод прикључен на разделницу, моториста командује **„ГОТОВО,,**. Затим командир издаје наредбу **„ПРВИ МЛАЗ СА ДВА „Ц,, ЦРЕВА, ПРАВАЦ ПОЖАР-НАПРЕД,,**. Н-1 и Н-2 узимају по један котур „Ц,, црева. Н-2 одвезује носач, припрема црево за развијање, левом руком предаје спољну спојку Н-1, стаје левом ногом на црево и прикључује унутрашњу спојку на леви отвор разделнице. Н-1 узима у десну руку спољну спојку „Ц,, црева. Када Н-1 припремљени котур „Ц,, црева развио у правцу пожара, отвара носач свог „Ц,, црева, положи котур поред развученог црева и спаја их. Слободан крај узима у десну руку и левом руком спаја млазницу са цревом и чека да дође Н-2 који је у међувремену прикључио своје „Ц,, црево на разделницу.

Н-2 долази левом страном црева, гледајући у правцу пожара, код Н-1, развија већ спојено „Ц,, црево у великом луку у леву страну (остатак котура) и погледа да ли је лук правилно положен. Прелази на десну страну и поравнава га до краја. После развијања „Ц,, црева Н-1 подигне десну руку у вис и командује **„ПРВИ МЛАЗ ВОДУ ДАЈ,,** пре него што до њега дође Н-2. Пре тога друго „Ц,, црево треба да буде развијено у лук и спојено са млазницом.

Ц-1 који послужује разделницу, дигне десну руку као знак да је разумео команду Н-1 и преноси команду **„ПРВИ МЛАЗ ВОДУ ДАЈ,,** мотористи код МВП. Он дизањем десне руке потврђује да је разумео команду. Ц-1 отвара вентил на левом излазном отвору разделнице, а моториста вентил на десном излазном делу МВП.

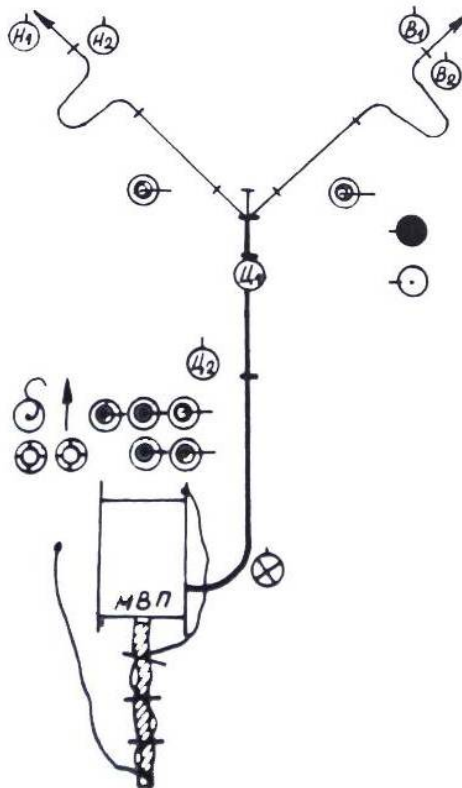


Полагање другог млаза за гашење

Кад је положена прва пруга за гашење, командир командује: **„ДРУГИ МЛАЗ СА ДВА „Ц,, ЦРЕВА, ПРАВАЦ ПОЖАР НАПРЕД,,**. На ову команду водна група се опрема као друга навална група, и то: В-1 узима млазницу и држач које ставља за опасач, а у леву руку узима један котур „Ц,, потисног црева. Члан водне групе узима у сваку руку по један котур „Ц,, потисних црева и стаје са десне стране В-1. Затим, тако опремљени, заједно одлазе према пожару, иза прве спојке „Б,, допремног вода прелазе на његову десну страну. Кад стигну до разделнице, члан В-2 оставља један котур „Ц,, црева са десне стране разделнице. Након тога носач за црево левом руком предаје спољну спојку В-1, стаје десном ногом на црево и прикључује унутању спојку на десни отвор разделнице. В-1 прима у десну руку спољну спојку „Ц,, црева коју му је предао В-2 и развија црево у одређеном правцу. При томе у левој руци носи свој котур „Ц,, црева. Када је котур примљеног

„Ц,, црева развио, спојку развијеног црева ставља на земљу, одвезује носач свог котура „Ц,, црева и припрема црево за развијање. Н-2, који је у међувремену стигао, прима у леву руку унутрашњу спојку припремљеног црева за развијање, а десном руком узима спојку првог „Ц,, црева и спаја оба црева, при чему десном ногом стаје на прво „Ц,, црево, а левом на друго „Ц,, црево. В-1 развија црево у означеном правцу, али само толико колико је потребно да овај котур „Ц,, црева приликом избацавања удесно добије већи лук. Након тога, левом руком узима млазницу иза опасача и прикључује је на спојку црева, при чему заузима положај за гашење пожара и искорачује левом ногом напред.

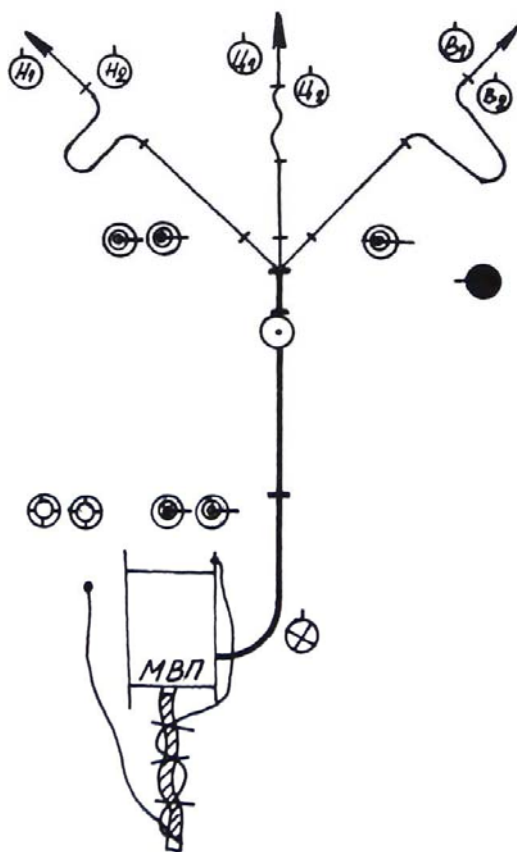
В-2, након што је спојио прво „Ц,, црево на десни отвор разделнице, поравнава црева идући са леве стране у правцу пожара, и након што је спојио прво и друго „Ц,, црево избацује део другог котура „Ц,, црева удесно тако да црево добије повећи благи лук. Затим прелази на десну страну развијеног „Ц,, црева и поравнава га до краја. Када је стигао до В-1, који је у међувремену ставио млазницу, В-2 окреће се према члану који се налази на разделници, диже десну руку, даје знак за воду и командује: **„ДРУГИ МЛАЗ, ВОДУ ДАЈ,,**. Када је од члана, који се налази на разделници, добио знак о примљеној команди, окреће се према пожару и помаже В-1 у држању црева, при чему десном ногом искорачује напред. Члан послуге који се налази на разделници, након датог знака о примљеној команди, отвара вентил на разделници.



Полагање трећег млаза за гашење

Након што је извршено полагање друге пруге за гашење, командир командује: „**ТРЕЋИ МЛАЗ СА ДВА „Ц,, ЦРЕВА, ПРАВАЦ ПОЖАР НАПРЕД,,**“. На ову команду курир одлази до разделнице коју послужује. Ц-1, који је до тада послуживао разделницу, оставља кључ за спојку на земљи и заједно са Ц-2 који је до тада вршио надзор над „Б,, допремним водом – одлазе до места где се налази опрема и опремају се као трећа навална група, и то: В-1 узима млазницу и држач које ставља за опасач, а у леву руку узима један котур „Ц,, потисног црева. Ц-2 узима у сваку руку по један котур „Ц,, потисних црева и стаје са десне стране Ц-1. Затим тако опремљени заједно одлазе у правцу пожара крећући се са леве стране „Б,, допремног вода. Када су стигли до разделнице, Ц-2 оставља један котур „Ц,, црева са леве стране разделнице, а затим предаје торбицу са повескама и кључ за спојницу куриру, који је у међувремену стигао до разделнице. Након тога, Ц-2 одвезује носач за црево, левом руком предаје спољну спојку Ц-1, стаје десном ногом на црево и прикључује унутарњу спојку на средњи отвор разделнице. Ц-1 прима у десну руку спољну спојку „Ц,, црева коју му је предао Ц-2 и развија га у одређеном правцу. При томе у левој руци носи свој котур „Ц,, црева. Када је примљени котур црева развио, спојку развијеног црева ставља на земљу, одвезује носач свог котура „Ц,, црева. Ц-2, који је у међувремену стигао, прима у леву руку унутарњу спојку, а десном руком узима спојку првог „Ц,, црева и спаја оба црева. При томе десном ногом стаје на прво, а левом на друго „Ц,, црево. Ц-1 развија црево у означеном правцу и пази да развијено „Ц,, црево има два мања лука у облику слова „S,,. Овим луковима скраћује се друго „Ц,, црево за толико, колико је код првог и другог млаза скраћено друго „Ц,, црево луком улево, односно удесно. Након што је оставио довољну дужину црева за извођење два мања лука, Ц-1 левом руком узима млазницу из опасача и спаја је на спојку црева, при чему заузима положај за гашење и искорачује левом ногом напред.

Ц-2, након што је спојио прво „Ц,, црево на средњи отвор разделнице, поравнава црево идући са леве стране према пожару. Након што је спојио прво и друго „Ц,, црево, избацује котур другог „Ц,, црева лево-десно, тако да црево прави два мања лука у облику слова „S,,. Затим Ц-2 прелази на десну страну „Ц,, црева и поравнава га. Када је стигао до Ц-1, који је у међувремену ставио млазницу, Ц-2 се окреће према члану који се налази на разделници, диже десну руку, даје знак за воду и командује: „**ТРЕЋИ МЛАЗ, ВОДУ ДАЈ,,**“. Када је од члана на разделници добио знак о примљеној команди, окреће се према пожару и помаже Ц-1 у држању црева, при чему десном ногом искорачује напред. Члан послуге који се налази на разделници, након датог знака о примљеној команди отвара вентил на разделници.



Распремање опреме

Распремање опреме врши се на следећи начин: командир командује: **„ПРВИ, ДРУГИ И ТРЕЋИ МЛАЗ – ВОДОМ СТОЈ,,**. На ову команду Н-2, В-2 и Ц-2 окрећу се на лево према разделници, дају знак десном руком за обуставу воде и команду: **„ПРВИ, ОДНОСНО ДРУГИ, ОДНОСНО ТРЕЋИ МЛАЗ ВОДОМ СТОЈ,,**. Ова команда издаје се истим редоследом као што је извршено полагање пруга за гашење. На ову команду курир који се налази на разделници, дизањем десне руке даје знак да је примио команду, а затим затвара вентиле на разделници по редоследу пријема команди. Након тога курир се окреће према МВЛ и дизањем десне руке даје знак машинисти за обуставу воде и командује **„ВОДОМ СТОЈ,,**. На ову команду машиниста дизањем десне руке даје знак да је примио команду, а затим затвара потисни вентил на МВЛ. Након тога, машиниста повлачи уже повратног вентила на усисној корпи ради испуштања воде.

После ових радњи следи команда командира: **„РАСПРЕМАЈ,,**. На ову команду вође група скидају млазнице и стављају их за опасач, чланови група одлазе до спојки које спајају прва и друга „Ц,, црева, окрећу се према спојкама и растављају црева. Курир најпре раставља „Б,, допремни вод на

разделници, а затим прву, другу и трећу пругу „Ц,, црева на разделници, тако да „Ц,, црево прве и треће пруге одбаци пола метара улево, односно удесно. Затим курир са торбицом за повеске и два кључа за спојке, који му се налазе на опасачу, одлази до прве спојке „Б,, допремног вода, окреће се надесно и раставља црева, а затим одлази до места где се пре почетка вежбе налазила опрема, одлаже торбицу са повескама и два кључа за спојке и одлази на своје место у строј. Машиниста раставља „Б,, допремни вод на МВП, тако да „Б,, црево одбацује пола метра удесно.

Када је завршено растављање црева и млазница вође и чланови група се окрећу према разделници и узимају у десну руку спојке црева које су растављали и пресавијају црева, тако да горњи крај црева пребацују 20-30 цм преко доњег дела. Ово се обавља истовремено.

Када су црева овако пресавијена, вође група и чланови група истовремено се подижу и окрећу налево круг, одлазе до краја пресавијених црева, те се окрећу налево и мотају црева.

Када је мотање „Ц,, црева завршено, сваки члан везује носач на црево, узима опрему коју је донео приликом полагања прве, друге и треће пруге за гашење, и то: вођа навалне групе узима у десну руку разделницу, а у леву руку један котур „Ц,, црева, а члан навалне групе узима у обе руке по један котур „Ц,, црева. Вођа водне групе узима у леву руку један котур „Ц,, црева, а члан те групе узима у обе руке по један котур „Ц,, црева. Вођа цевне групе узима у леву руку један котур „Ц,, црева, а члан те групе узима у обе руке по један котур „Ц,, црева. Након тога сви чланови одлазе са опремом до МВП и одлажу је на место где је стајала пре почетка извођења вежбе. Том приликом, вођа водне и цевне групе узимају са земље по један кључ за спојке и стављају их за опасач. Када чланови послуге крену у правцу МВП, чланови група иду с леве стране својих вођа група.

Након што је опрема одложена на место где је стајала пре почетка извођења вежбе, вођа навалне групе и члан навалне групе одлазе и врше мотање „Б,, допремног вода. Вођа навалне групе одлази до краја другог „Б,, црева, а члан те групе одлази до краја првог „Б,, црева. Они истовремено узимају у десну руку спојке и пресавијају црева. Ова радња се обавља истовремено. Када су црева овако пресавијена, вођа и члан навалне групе истовремено се подижу и уз налево круг одлазе до краја пресавијених црева, а потом се поново окрећу налево круг и мотају црева. Када је завршено мотање, сваки члан веже носач на црево, узима опрему и односи је на место где је стајала пре почетка извођења вежбе. Када се „Б,, црева одложе на њихова места, одлазе у строј.

Док навална група мота „Б,, црева, водна и цевна група раставља уз помоћ машинисте усисни вод. На команду мотористе: **„УСИСНИ ВОД ИЗ ВОДЕ,,** вођа водне групе развезује уже усисног вода са носача МВП, вођа цевне групе узима крај ужета за везивање повратног вентила и ставља га у торбицу, одлазећи до усисне корпе; машиниста узима један кључ за спојке и у раскорачном ставу, раставља усисни вод код МВП. Иза њега, у раскораченом ставу, налази се члан водне групе који придржава усисни вод. Машиниста после растављања усисног вода оставља кључ за спојку на

земљи. Када је уисни вод растављен од МВП, машиниста хвата његову слободну спојку; вођа водне групе са ужетом у рукама одлази до првог споја код машинисте и хвата уисни вод са леве стране, гледајући у правцу уисне корпе; члан водне групе прилази уисном воду и хвата га код трећег споја; вођа цевне групе одлази и хвата корпу. Чланови В-2, Ц-2 и Ц-1 налазе се са леве стране уисног вода.

Након тога чланови послуге односе уисни вод до места одакле је вршено преношење уисног вода до воде. Пре спуштања уисног вода на земљу, вођа водне групе скида уже уисног вода и мота га у торбицу. Када је завршио мотање ужета скида карабин ужета уисног вода са карике уисне корпе, затвара торбицу и ставља је на земљу. Вођа цевне групе, пошто заврши мотање ужета за везивање повратног вентила, скида карабин са карике повратног вентила на уисној корпи, ставља уже у торбицу коју затвара и оставља је на земљу.

Када су ужад скинута, уисни вод се спушта на земљу. Након тога чланови водне и цевне групе постављају се у положај за растављање уисног вода и то: Ц-1 стаје у раскораченом ставу код првог споја од слободне спојке, гледајући у правцу уисне корпе, В-1 стаје у раскораченом ставу код истог споја лицем окренут према Ц-1, чланови група стају у раскораченом ставу иза вођа група; машиниста стоји на истом месту где је стајао приликом спајања уисног вода.

Уисни вод се раставља обрнутим редом него код спајања. На команду машинисте: „**ДИЖИ – СПУШТАЈ**,, В-2 и Ц-2 растављају уисни вод кључевима за спојке, и то левом руком исто онако како је извршено спајање уисног вода. Приликом прелажења од споја до споја водна група се окреће налево круг онако како је то урадила цевна група приликом спајања уисног вода.

Уисни вод се раставља обрнутим редом него код спајања. На команду машинисте: „**ДИЖИ-СПУШТАЈ**,, чланови В-2 и Ц-2 растављају уисни вод кључевима за спојке, и то левом руком исто онако како је извршено спајање уисног вода. Приликом прелажења од споја до споја водна група се окреће налево круг онако како је то урадила цевна група приликом спајања уисног вода.

У току растављања уисне корпе од уисног вода, машиниста прилази месту где се врши растављање уисне корпе, В-2 предаје машинисти обе торбице са ужадима које машиниста ставља под мишку леве руке. Предходно машиниста преузима левом руком од Ц-1 један, а од В-1 други кључ за спојке и оба држи у левој руци. В-1 затим предаје машинисти уисну корпу у десну руку. Машиниста одлази са примљеном опремом и одлаже је на место одакле је почело извођење вежба, а затим на своје место у строј. Преношење уисног црева растављеног уисног вода врши се тако да чланови водне групе узимају са земље прво уисно црево у леву руку, а друго у десну руку и односе их са десне стране МВП. При ношењу уисних црева, В-2 иде испред В-1. Чланови цевне групе преносе четврто уисно црево тако да Ц-2 држи уисно црево у десној, а Ц-1 у левој руци и стављају га са унутрашње стране трећег уисног црева које је остало

на земљи. При томе су лицем окренути један према другом. Чланови В-2 и Ц-2, након што су извршили преношење црева до МВП, одлазе на своја места у строј.

Када је сва опрема одложена на своје место и послуга постројена на исти начин као пре почетка извођења вежбе, Н-1 излази из строја и врши преглед опреме, а затим одлази ка командиру и предаје му рапорт: „**ГОСПОДИНЕ КОМАНДИРЕ, ЗАДАТАК ЈЕ ИЗВРШЕН, ОПРЕМА ЈЕ НА СВОМЕ МЕСТУ**„. Када је командир примио рапорт, издаје команду: „**НА СВОЈЕ МЕСТО**„, а Н-1 одлази на своје место у строј. После тога командир издаје команду „**ВОЉНО**„.

Марковић Миодраг